วารสารสหวิทยาการวิจัยและนวัตกรรมการศึกษา ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 (2569) p.17-35
Journal of Interdisciplinary Research and Educational Innovation Vol5 No. 1 (2026) p.17-35

บทความวิจัย

การจัดการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนมัธยมแบบมีส่วนร่วม ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี

Participatory Accident Safety Management for Secondary School Students in Mueang District, Chonburi Province

ศราวุธ มะณีม่วงและ สหพัฒน์ หอมจันทร์

Sarawut Maneemuang and Sahaphat Homjan

โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

Royal Police Cadet AcademyAcademic

*Corresponding Author E-mail Address: umarit.co@gmail.com, sahaphat4832@gmail.com

Received June 19, 2026; **Revised** June 25, 2026; **Accepted** June 29, 2026

บทคัดย่อ

ปัญหาอุบัติเหตุในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตอำเภอเมืองจังหวัดชลบุรีเป็นประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยมีสถิติการเกิดอุบัติเหตุที่สะท้อนถึงความเสี่ยงด้านโครงสร้างพื้นฐาน สภาพแวดล้อม และการเดินทางไปกลับ รวมถึงการพานักเรียนไปทัศนศึกษา การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมในการจัดการความปลอดภัยตามมาตรการด้านการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมเขตอำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี และ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการความปลอดภัยตามมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนดังกล่าว การวิจัยใช้ระเบียบวิธีเชิงคุณภาพ โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 25 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูจำนวน 11 คน เจ้าหน้าที่ตำรวจ 2 คน ผู้นำชุมชน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านความปลอดภัย 2 คน โรงพยาบาล 2 คน เทศบาล 2 คน และผู้แทนผู้ปกครอง 4 คน เครื่องมือวิจัยที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์เชิงลึก และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการจัดการความปลอดภัย ได้แก่ อาคารเรียนและอาคารประกอบ การเดินทางไปกลับ การพานักเรียนไปทัศนศึกษา บริเวณสถานศึกษา และสภาพแวดล้อมโดยรอบ โดยประเด็นหลักที่สะท้อนออกมาคือ ความไม่เพียงพอของมาตรการ การขาดความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และการขาดระบบประเมินความเสี่ยงที่ชัดเจน ขณะเดียวกัน แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการความปลอดภัยควรเน้นด้านการจัดการความปลอดภัย การประเมินและตรวจสอบ การนำเสนอข้อมูลความปลอดภัย การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และ

การสนับสนุนนโยบาย ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตามลำดับ

คำสำคัญ: การจัดการความปลอดภัย, อุบัติเหตุในโรงเรียน, การมีส่วนร่วม, นักเรียนมัธยมศึกษา

Abstracts

Accidents in secondary schools within Mueang District, Chonburi Province, have posed continuous challenges affecting student safety. Statistical data indicate risks associated with infrastructure, school environments, commuting, and field trips. This study aimed to (1) examine problems and obstacles in participatory accident prevention and safety management in secondary schools within the district, and (2) identify strategies to enhance participatory approaches for improving safety management. A qualitative research design was employed. Key informants included 25 participants from seven groups: school administrators and teachers (11), police officers (2), community leaders (2), safety experts (2), emergency medicine staff from Chonburi Hospital (2), Chonburi Municipality officers (2), and parent association representatives (4). In-depth interviews were used as the research instrument, and data were analyzed through content analysis. The findings revealed major problems and obstacles in safety management: school buildings and facilities, commuting, field trips, school grounds, and surrounding environments. Critical issues included insufficient safety measures, limited stakeholder collaboration, and the absence of systematic risk assessment. Development strategies for participatory safety management should emphasize safety management mechanisms, evaluation and monitoring, safety information dissemination, participatory decision-making, and policy support. These elements are vital to strengthening preventive and corrective measures for accidents in secondary schools.

Keywords: safety management, school accidents, participation, secondary school students

บทนำ

จากสถานการณ์อุบัติเหตุระดับโลกอุบัติเหตุในสถานศึกษาเป็นปัญหาสาธารณสุขสำคัญระดับโลกที่ส่งผลต่อความปลอดภัยและการพัฒนาของเด็กวัยเรียน องค์การอนามัยโลก (World Health Organization, 2024) รายงานว่าการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุเป็นสาเหตุหลักของการเสียชีวิตในเด็กวัยเรียนทั่วโลก โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนาที่มีอัตราสูงกว่าประเทศที่พัฒนาแล้วถึง 3 เท่า ในประเทศที่พัฒนาแล้ว สหรัฐอเมริกามีอัตราการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุในโรงเรียนสูงถึง 4.2 ล้านกรณีต่อปี คิดเป็นร้อยละ 25 ของการบาดเจ็บทั้งหมด

ในเด็กวัยเรียน (Centers for Disease Control & Prevention, 2024) ขณะที่สหราชอาณาจักรพบนักเรียนกว่า 30,000 คนต้องเข้ารับการรักษาในห้องฉุกเฉินด้วยอุบัติเหตุที่เกิดในโรงเรียนทุกปี (Royal Society for the Prevention of Accidents, 2024) สำหรับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สถานการณ์มีความรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะอุบัติเหตุจราจรบริเวณโรงเรียน อุบัติเหตุจากสนามเด็กเล่น และการจมน้ำในกิจกรรมนอกสถานที่ สถานการณ์ในประเทศไทย ในประเทศไทย การบาดเจ็บจากอุบัติเหตุเป็นสาเหตุสำคัญของการเสียชีวิตในเด็กไทย ข้อมูลจากกรมควบคุมโรค (กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2567) เปิดเผยว่าในปี พ.ศ. 2566 มีเด็กอายุ 6-18 ปี ต้องเข้ารับการรักษาฉุกเฉินจากอุบัติเหตุจำนวน 974,852 คน คิดเป็นร้อยละ 8.1 ของจำนวนเด็กในวัยเรียนทั้งหมด สาเหตุหลักของอุบัติเหตุประกอบด้วย อุบัติเหตุจราจร (ร้อยละ 42.8) การพลัดตกหกล้ม (ร้อยละ 23.4) การบาดเจ็บจากกิจกรรมกีฬา (ร้อยละ 15.7) และอุบัติเหตุจากสภาพแวดล้อมในโรงเรียน (ร้อยละ 10.3) ตามรายงานของสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ, 2567) สถิติประเทศแสดงให้เห็นว่าในปี พ.ศ. 2565 เด็กอายุ 0-18 ปี เจ็บป่วยฉุกเฉินรวม 899,817 คน (ร้อยละ 7.5 ของเด็กทั้งหมด) โดยอุบัติเหตุจราจรเป็นสาเหตุหลัก (319,794 คน) รองลงมาเป็นการพลัดตกหกล้ม (91,902 คน) การถูกทำร้าย (29,946 คน) และอุบัติเหตุจากไฟไหม้ สารเคมี (8,612 คน) ตามข้อมูลของมูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก (2567) สถานการณ์ในจังหวัดชลบุรี จังหวัดชลบุรีเป็นพื้นที่ที่มีอัตราการเกิดอุบัติเหตุในกลุ่มนักเรียนสูงเป็นอันดับ 3 ของประเทศ (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชลบุรี, 2567) ในปีการศึกษา 2567 โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมืองชลบุรี 10 แห่ง มีอัตราการเกิดอุบัติเหตุสูงถึง 245 ครั้ง ส่งผลให้นักเรียนบาดเจ็บ 312 คน และเสียชีวิต 3 คน สาเหตุหลักของอุบัติเหตุในพื้นที่ ได้แก่ อุบัติเหตุจราจรบริเวณหน้าโรงเรียน (ร้อยละ 56.7) อุบัติเหตุในห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 17.2) และอุบัติเหตุจากการเล่นกีฬา (ร้อยละ 15.4) ตามรายงานของวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรจังหวัดชลบุรี (2567) กรณีศึกษาที่สะท้อนความรุนแรงของปัญหาคือเหตุการณ์ที่โรงเรียนพนัสพิทยาคาร เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2566 พื้นห้องเรียนชั้น ม.1 ซึ่งเป็นอาคารไม้เก่าอายุ 47 ปี ทรุดตัวลง ทำให้นักเรียนกว่า 30 คนตกจากความสูงเกือบ 2 เมตร มีนักเรียน 2 คนได้รับบาดเจ็บและถูกส่งโรงพยาบาล (ข่าวสด, 2568) ปัจจัยเสี่ยงและผลกระทบ การศึกษาของ (สุขสถิตย์ และคณะ, 2566) ระบุปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดอุบัติเหตุในนักเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย (1) พฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียน (2) สภาพแวดล้อมและโครงสร้างพื้นฐานที่ไม่ปลอดภัย และ (3) ระบบการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาที่ขาดประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการขาดการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน ข้อมูลเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนาระบบการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อลดความเสี่ยงและป้องกันการสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนในอนาคต

จากปัญหาอุบัติเหตุในสถานศึกษามัธยม เขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี การวิจัยเรื่อง การจัดการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนมัธยมแบบมีส่วนร่วมในเขตอำเภอเมืองจังหวัดชลบุรีมีความสำคัญเพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติที่ประสิทธิภาพในการป้องกันและลดอุบัติเหตุ การศึกษาสอดคล้องกับเป้าหมาย SDGs ข้อที่ 4 ด้านการศึกษาที่มีคุณภาพและปลอดภัย และสนับสนุนนโยบายการศึกษาของประเทศไทย การวิจัยมุ่งพัฒนาแนวทางความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมที่เหมาะสมกับบริบทท้องถิ่น ครอบคลุมนโยบายและแผนปฏิบัติการ การจัดตั้งคณะกรรมการความปลอดภัย การพัฒนาระบบข้อมูลอุบัติเหตุ การบูรณาการความรู้ด้านความปลอดภัยในหลักสูตร และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครอบครัว ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การศึกษานี้จึงมีคุณค่า สามารถประยุกต์ใช้แก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรม และส่งผลต่อคุณภาพชีวิตและการเรียนรู้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมการจัดการความปลอดภัยตามมาตรการด้านการป้องกัน และแก้ไขอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมเขตอำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี

2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมการจัดการความปลอดภัยตามมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมเขตอำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้ ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 25 คน ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มเลือกแบบเจาะจง เลือกใช้วิธีการของ (McMillan, 2020) การวิจัยนี้ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามกรอบแนวคิดของ (McMillan, 2020) เพื่อคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 25 ราย ซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเฉพาะที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงนี้มีความเหมาะสมกับการวิจัยเชิงคุณภาพที่มุ่งเน้นความลึกของข้อมูลมากกว่าความกว้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อต้องการข้อมูลที่มีความเฉพาะเจาะจงและมีคุณภาพสูง การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ n = 25 นี้สอดคล้องกับหลักการของ (McMillan, 2020) ที่เสนอว่าการวิจัยเชิงคุณภาพที่ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกควรมีผู้ให้ข้อมูลระหว่าง 15-30 คน เพื่อให้เกิดความอิ่มตัวของข้อมูล (Data Saturation) ซึ่งหมายถึงจุดที่ข้อมูลใหม่ที่ได้รับไม่ก่อให้เกิดมุมมองหรือแนวคิดใหม่เพิ่มเติม การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงตามแนวทางของ (McMillan, 2020) นี้ยังมุ่งเน้นการพิจารณาผู้ให้ข้อมูลที่สามารถให้ข้อมูลที่มีคุณค่าตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยพิจารณาจากเกณฑ์ต่างๆ เช่น ความรู้ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ และตำแหน่งหน้าที่ในองค์กรที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์ที่ศึกษา

ทั้งนี้ การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามแนวทางนี้ยังคำนึงถึงปัจจัยด้านความหลากหลายของข้อมูล (Variation in Data) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมมิติต่างๆ ของปรากฏการณ์ที่ศึกษา ซึ่งช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของผลการวิจัย

การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามหลักการความยุติธรรม (Justice-Based Participant Selection) ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยยึดหลักการความยุติธรรม (Justice) ตามหลักเกณฑ์ของ Belmont Report เพื่อให้การคัดเลือกผู้เข้าร่วมการวิจัยเป็นไปอย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ เกณฑ์การคัดเข้า (Inclusion Criteria) และเกณฑ์การคัดออก (Exclusion Criteria) แต่ละกลุ่ม เกณฑ์การคัดออกทั่วไปสำหรับทุกกลุ่ม และเกณฑ์การคัดออกเฉพาะกลุ่ม

ตัวแปรต้น คือ ปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมการจัดการความปลอดภัยตามมาตรการด้านการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมเขตอำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี 5 ด้านดังนี้ 1. ด้านป้องกันอุบัติเหตุจากอาคารเรียน/อาคารประกอบ 2. ด้านป้องกันอุบัติเหตุจากบริเวณสถานศึกษา 3. ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา 4. ด้านการเดินทางไปกลับ 5. ด้านการพานักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานที่ และ แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมการจัดการความปลอดภัยตามมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมเขตอำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี 5 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านการนำเสนอ 2. ด้านการตัดสินใจ 3. ด้านการสนับสนุนนโยบายความปลอดภัย 4. ด้านการจัดการความปลอดภัย 5. ด้านการประเมินและตรวจสอบ

ตัวแปรตาม คือ การจัดการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนมัธยมแบบมีส่วนร่วม ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview) หาความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ค่าดัชนีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแต่ละข้อ (indiere of terry - Objective Congruencers : IOC) ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.6 – 1.0 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ไปทดลองใช้เครื่องมือ (Try Out) จากผู้ที่มีการปฏิบัติงานคล้ายคลึงกัน 30 ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการ หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (Alpha at – coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค Cronbachi

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือเพื่อขอเข้าทำการสัมภาษณ์เชิงลึกจากหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการความปลอดภัย คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ เพื่อขอความร่วมมือหรือขอความอนุเคราะห์ในการขอเข้าสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2. ผู้วิจัยดำเนินการนัดหมายวัน-เวลา สถานที่หรือดำเนินการนัดหมาย ทาง โทรศัพท์กับกลุ่มประชากรเป้าหมายเพื่อขอเข้าทำการสัมภาษณ์เชิงลึก

3. เมื่อผู้วิจัยได้นัดกลุ่มประชากรเป้าหมายเรียบร้อยแล้ว ดังนั้นจึงได้ดำเนินการเข้าพบกลุ่มประชากรเป้าหมายเพื่อขอเข้าสัมภาษณ์เชิงลึก รวมทั้งได้ดำเนินการแจ้งรายละเอียดหรืออธิบาย เกี่ยวกับข้อคำถามจากแบบสัมภาษณ์และรายละเอียดของโครงการวิจัย วัตถุประสงค์โครงการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ หัวหน้าผู้รับผิดชอบโครงการ และผู้วิจัยได้แจ้งให้กลุ่มประชากรเป้าหมาย ได้ทราบว่าข้อมูลส่วนตัวจะถูกเก็บรักษาไว้ ไม่เปิดเผยต่อสาธารณะเป็นรายบุคคล และไม่มีการแสดงชื่อหรือที่อยู่ของกลุ่มประชากรเป้าหมายแต่อย่างใด แต่จะรายงานผลการวิจัยเป็นข้อมูลส่วนรวม ผู้ที่มีสิทธิ์เข้าถึงข้อมูลจะมีเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยนี้ คือ นักวิจัยใช้ระยะเวลาในการสัมภาษณ์ประมาณ 30-45 นาที

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือเดือน มีนาคม พ.ศ. 2569

5. เมื่อผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มประชากรเป้าหมายจนครบตามจำนวน 25 คน แล้วผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาสรุป และวิเคราะห์ตามแนวทางของการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป ผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มประชากรเป้าหมายมาทำการจัดหมวดหมู่ตามประเภทของการวิเคราะห์หรือการวิจัยตามแนวทางของการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

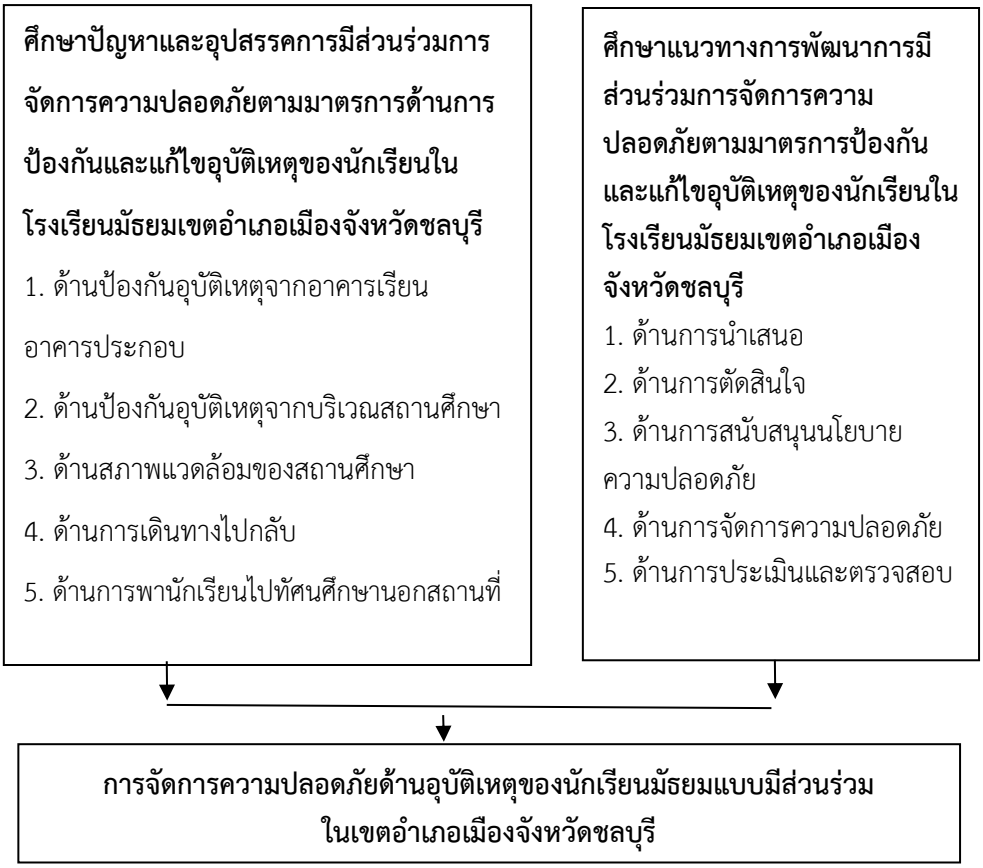
จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

โครงการวิจัยนี้ดำเนินการตามหลักจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ โดยได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ รหัสโครงการ PS-REC๐๐๗/๒๕๖๘

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษานี้มุ่งเน้นการวิเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ 1) การจัดการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนมัธยม 2) การจัดการความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วม 3) การจัดการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนมัธยมแบบมีส่วนร่วม 4) บริบทโรงเรียนมัธยมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรีโดยสอดคล้องกับแนวคิดของ (Hoy & Miskel, 2013) ที่อธิบายว่า การบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องบูรณาการการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการจัดการความปลอดภัย เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุในโรงเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) พบว่า

องค์ประกอบหลักมี 5 ประการ ได้แก่ 1) การป้องกันอุบัติเหตุจากอาคารเรียน 2) การป้องกันอุบัติเหตุจากบริเวณโรงเรียน 3) การจัดการสภาพแวดล้อมโดยรวมของโรงเรียน 4) ความปลอดภัยในการเดินทางไป–กลับโรงเรียน 5) การดูแลความปลอดภัยเมื่อนำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ ในด้านมาตรการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในสถานศึกษา (UNESCO, 2017, วรพจน์ ชูสกุล, 2563) พบว่า องค์ประกอบหลักมี 5 ประการ ได้แก่ 1) ด้านการนำเสนอ 2) ด้านการตัดสินใจ 3) ด้านการสนับสนุนนโยบายความปลอดภัย 4) ด้านการจัดการความปลอดภัย 5) ด้านการประเมินและตรวจสอบ ผลการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบริบทของโรงเรียนมัธยมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี แสดงให้เห็นว่าปัจจัยความสำเร็จในการบริหารความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วม คือ การบูรณาการนโยบาย ความร่วมมือจากครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการมีส่วนร่วมของ (Arnstein,1969) การมีส่วนร่วมที่แท้จริงต้องเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มเข้ามามีบทบาทในการตัดสินใจ ดังภาพกรอบแนวคิด

รูปที่ 1. กรอบแนวคิด

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา “การจัดการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนมัธยมแบบมีส่วนร่วมในเขตอำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี" ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการ

จัดการความปลอดภัย ได้แก่ อาคารเรียนและอาคารประกอบ การเดินทางไปกลับ การพานักเรียนไปทัศนศึกษา บริเวณสถานศึกษา และสภาพแวดล้อมโดยรอบ โดยประเด็นหลักที่สะท้อนออกมาคือ ความไม่เพียงพอของมาตรการ การขาดความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และการขาดระบบประเมินความเสี่ยงที่ชัดเจน ขณะเดียวกัน แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการความปลอดภัยควรเน้นด้านการจัดการความปลอดภัย การประเมินและตรวจสอบ การนำเสนอข้อมูลความปลอดภัย การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการสนับสนุนนโยบาย ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ผลการวิจัยด้านมาตรการด้านการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมเขตอำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี

รายการ	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ (1-25)	ความ	ร้อยละ	ลำดับ
ด้านที่ 1 : อาคารเรียน/อาคารประกอบ			42%	1
1.1 ปัญหาและอุปสรรคหลัก	✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓	12 คน		
1.2 มาตรการเพียงพอหรือไม่	✓✓✓✓✓✓✓	7 คน		
1.3 หน่วยงานที่มีส่วนร่วม	✓✓✓✓✓✓✓✓✓	9 คน		
1.4 แนวทางแก้ไข	✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓	14 คน		
ด้านที่ 2 : บริเวณสถานศึกษา			39%	4
2.1 ปัญหาด้านบริเวณสถานศึกษา	✓✓✓✓✓✓✓✓✓	9 คน		
2.2 การแก้ไขแบบมีส่วนร่วม	✓✓✓✓✓✓✓	7 คน		
2.3 จุดเสี่ยงในโรงเรียน	✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓	11 คน		
2.4 แนวทางแก้ไข	✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓	12 คน		
ด้านที่ 3 : สภาพแวดล้อม			37%	5
3.1 ความท้าทายเชิงนโยบาย	✓✓✓✓✓✓✓✓	8 คน		
3.2 การจัดระเบียบพื้นที่	✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓	10 คน		
3.3 การมีส่วนร่วมของนักเรียน	✓✓✓✓✓✓	6 คน		
3.4 แนวทางแก้ไข	✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓	13 คน		
ด้านที่ 4 : การเดินทางไปกลับ			41%	2
4.1 อุปสรรคในการเดินทาง	✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓	11 คน		
4.2 เกณฑ์คัดเลือกพาหนะ/คนขับ	✓✓✓✓✓✓✓✓	8 คน		
4.3 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	✓✓✓✓✓✓✓✓	8 คน		
4.4 แนวทางแก้ไข	✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓	14 คน		
ด้านที่ 5 : การพาทัศนศึกษา			40%	3
5.1 ปัญหาด้านทัศนศึกษา	✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓	10 คน		
5.2 ความร่วมมือครู-ผู้ปกครอง-	✓✓✓✓✓✓✓✓✓	9 คน		
5.3 ตัวอย่างกรณีขาดแผนความ	✓✓✓✓✓✓	6 คน		
5.4 แนวทางแก้ไข	✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓	15 คน		

ผลการวิจัย พบว่า การจัดการความปลอดภัยตามมาตรการด้านการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมเขตอำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี ผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดเห็น ในด้านการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมเขตอำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย 5 ด้านหลัก ดังนี้ ด้านที่ 1 อาคารเรียน/อาคารประกอบ (42%) ด้านที่ 4 การเดินทางไปกลับ (40%) ด้านที่ 5: การพาทัศนศึกษา (40%) ด้านที่ 2 บริเวณสถานศึกษา (39%) ด้านที่ 3 สภาพแวดล้อมสถานศึกษา (37%) และ เรียงลำดับจากมากไปน้อยของข้อเสนอแนะย่อย ดังนี้ 1) การวางกฎเกณฑ์ให้ปลอดภัยจากอุบัติเหตุหรือการบาดเจ็บที่คาดไม่ถึง 2) มีการจัดสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัย 3) การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความปลอดภัยให้ความรู้ด้านความปลอดภัย 4) มีการจัดการจราจรและป้ายบ่งชี้จราจรอย่างเห็นได้ชัด 5) มีการจัดการจุดเสี่ยงเพื่อลดปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุและ มีการตรวจสอบอาคาร ตรวจสอบบริเวณหรือสถานที่ภายในโรงเรียน ว่ามีจุดไหนที่เป็นจุดเสี่ยง 6) มีนโยบายด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา 7) สร้างจิตสำนึกความปลอดภัย 8) การวางระบบไฟฟ้าและมาตรการ ตรวจตราระบบไฟฟ้าอย่างสม่ำเสมอ 9) การสร้างและจัดวางสนามเด็กเล่นที่ปลอดภัย 10) สถานศึกษา จำเป็นต้องตั้งทีมงานหรือเครือข่ายในการดูแลความปลอดภัย เรื่องอุบัติเหตุขึ้นในสถานศึกษา 11) มีมาตรการป้องกันของสถานศึกษามีประตูทางเข้าและทางออก 12) มีระบบรับนักเรียนเข้าออกจากสถานศึกษา 13) การติดตั้งระบบความปลอดภัยจากการใช้อินเทอร์เน็ต 16) มีการตรวจสอบตามมาตรฐานความปลอดภัย 17) มีงบประมาณด้านความปลอดภัย และ 18) ติดกล้องวงจรปิด

ตารางที่ 2 ผลการวิจัยด้านแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมการจัดการความปลอดภัยตามมาตรการ ป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมเขตอำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี

รายการ	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ (1-25)	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
1. ด้านการนำเสนอ 1.1 ควรนำเสนอแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการความปลอดภัยด้านอาคารเรียนและสภาพแวดล้อมสถานศึกษาอย่างไร	✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓	23 คน	92%	2
2. ด้านการตัดสินใจ. 2.1 กระบวนการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมในการจัดการความปลอดภัยด้านการเดินทางและการทัศนศึกษา ควรมีขั้นตอนและผู้มีส่วนร่วมอย่างไร	✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓	20 คน	80%	4

รายการ	ผู้ให้ข้อมูลคนที่ (1-25)	ความถี่	ร้อยละ	อันดับ
3. ด้านการสนับสนุนนโยบายความปลอดภัย 3.1 การสนับสนุนนโยบายความปลอดภัยและการจัดการความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนมัธยมควรเชื่อมโยงกับหน่วยงานภายนอกอย่างไร	✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓	18 คน	72%	5
4. ด้านการจัดการความปลอดภัย 4.1 ระบบการจัดการความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพ ควรมีกลไกการจัดการความปลอดภัยอย่างไร.	✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓	25 คน	100%	1
5. ด้านการประเมินและตรวจสอบ 5.1 โรงเรียนควรมีแนวทางในการประเมินและตรวจสอบมาตรการความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมอย่างไรเพื่อให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓✓	22 คน	88%	3

ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการความปลอดภัยตามมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมเขตอำเภอเมืองจังหวัดชลบุรีที่มีความเห็นร่วมกันอย่างชัดเจนในหลายประเด็นสำคัญ โดยประเด็นที่ได้รับความเห็นตรงกันสูงสุดคือด้านการจัดการความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพ (4.1) ซึ่งมีผู้ให้ความคิดเห็นตรงกันครบ 25 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของกลไกการจัดการความปลอดภัยที่ต้องแข็งแรงและครอบคลุมในทุกขั้นตอน นอกจากนี้ ด้านการนำเสนอแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการความปลอดภัยด้านอาคารเรียนและสภาพแวดล้อมสถานศึกษาก็ได้รับความเห็นตรงกันสูงถึง 23 คน คิดเป็นร้อยละ 92 ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้เกี่ยวข้องเห็นความจำเป็นในการสื่อสารและนำเสนอแนวทางอย่างชัดเจนและครอบคลุม เพื่อให้ทุกฝ่ายมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตามมาตรการความปลอดภัยอย่างเต็มที่ ในส่วนของการประเมินและตรวจสอบมาตรการความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วม (5.1) มีผู้ให้ความเห็นตรงกัน 22 คน หรือร้อยละ 88 ซึ่งบ่งบอกถึงความตระหนักและความสำคัญของการมีระบบประเมินและตรวจสอบที่เข้มงวดและต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถปรับปรุงมาตรการได้อย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างทันสมัย เรื่องของกระบวนการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมในด้านการเดินทางและการทัศนศึกษาที่ควรกำหนดขั้นตอนและผู้มีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ (2.1) มีผู้เห็นด้วย 20 คน หรือร้อยละ 80 ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการตัดสินใจต้องเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อความรอบคอบและลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ในกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูงในด้านการสนับสนุนนโยบายความปลอดภัยและการจัดการความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนมัธยมโดยการเชื่อมโยงกับหน่วยงานภายนอก (3.1) มีผู้เห็นด้วย 18 คน หรือร้อยละ 72 ซึ่งแสดงถึงความตระหนักถึงความสำคัญของการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เช่น หน่วยงานตำรวจ โรงพยาบาล และ

หน่วยงานชุมชน เพื่อสร้างเครือข่ายความปลอดภัยที่ครอบคลุมและเสริมการปฏิบัติจริงในสถานศึกษา โดยสรุปผลการสัมภาษณ์สะท้อนให้เห็นภาพรวมของแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการความปลอดภัยที่ควรเน้นระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีการนำเสนอข้อมูลและมาตรการอย่างชัดเจน มีการตัดสินใจในกระบวนการที่เปิดกว้างและร่วมมือกันอย่างมีส่วนร่วม และมีการประเมินและตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอและโปร่งใส พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เพื่อให้มาตรการความปลอดภัยสามารถป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุในโรงเรียนได้อย่างยั่งยืนและครบวงจร ทั้งนี้ ความเห็นร่วมของผู้ให้ข้อมูลสะท้อนภาพความตระหนักรู้และความต้องการจริงในระดับพื้นที่ ที่พร้อมจะร่วมมือกันเพื่อพัฒนาการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่องในอนาคตอันใกล้

อภิปรายผลการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัย การจัดการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนมัธยมแบบมีส่วนร่วมในเขตอำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง 10 ด้าน 1) ปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมการจัดการความปลอดภัยตามมาตรการด้านการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมเขตอำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี ประด้วย 5 ด้าน (1) ด้านป้องกันอุบัติเหตุจากอาคารเรียน อาคารประกอบ (2) ด้านป้องกันอุบัติเหตุจากบริเวณสถานศึกษา (3) ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา (4) ด้านการเดินทางไปกลับ (5) ด้านการพานักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานที่ 2) แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมการจัดการความปลอดภัยตามมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมเขตอำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย 5 ด้าน (1) ด้านการนำเสนอ (2) ด้านการตัดสินใจ (3) ด้านการสนับสนุนนโยบายความปลอดภัย (4) ด้านการจัดการความปลอดภัย (5) ด้านการประเมินและตรวจสอบ สามารถนำมาอภิปลายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ระดับปัญหาและอุปสรรคการมีส่วนร่วมการจัดการความปลอดภัยตามมาตรการด้านการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมเขตอำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี

ด้านที่ 1 อาคารเรียนและอาคารประกอบ (42% - ระดับที่ 1)

ด้านอาคารเรียนและอาคารประกอบมีระดับปัญหาและอุปสรรคสูงที่สุด ร้อยละ 42 และจัดอยู่ในอันดับที่ 1 สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สมพงษ์ เกษมสิน,2564) ที่ศึกษาเรื่องการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา พบว่าปัญหาด้านโครงสร้างอาคารและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพเป็นปัจจัยเสี่ยงหลักที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุในโรงเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (วนิดา ศรีสุข,2563) ที่พบว่าการบำรุงรักษาอาคารเรียนและการตรวจสอบความปลอดภัยเป็นจุดอ่อนสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษา อาจกล่าวได้ว่า อาคารเรียนและอาคารประกอบเป็นพื้นฐานสำคัญของความปลอดภัยในสถานศึกษา ซึ่งการขาดการบำรุงรักษาที่เหมาะสม การตรวจสอบความมั่นคงของโครงสร้าง และการจัดเตรียมอุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุอย่างเพียงพอ ล้วนเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงต่อความปลอดภัยของนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน

ด้านที่ 4 การเดินทางไปกลับ (40% - ระดับที่ 2)

ด้านการเดินทางไปกลับมีระดับปัญหาและอุปสรรคร้อยละ 40 และจัดอยู่ในอันดับที่ 2 สอดคล้องกับงานวิจัยของ (รัชนี กิตติวรรณ,2565) ที่ศึกษาเรื่องความปลอดภัยในการเดินทางของนักเรียนมัธยมศึกษา

พบว่าปัญหาการจราจรและการขาดระบบขนส่งที่ปลอดภัยเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ประยุทธ์ ธรรมชาติ, 2564) ที่พบว่าการขาดมาตรฐานความปลอดภัยในการใช้รถรับส่งนักเรียนเป็นปัญหาที่พบบ่อยในภาคตะวันออก อาจกล่าวได้ว่า การเดินทางไปกลับเป็นช่วงเวลาที่นักเรียนมีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุสูง โดยเฉพาะในพื้นที่เมืองที่มีปริมาณการจราจรหนาแน่น การขาดความรู้ด้านกฎจราจร การไม่ปฏิบัติตามมาตรการความปลอดภัย และการขาดการกำกับดูแลจากผู้ปกครองและโรงเรียนอย่างเหมาะสม (ประยุทธ์ ธรรมชาติ, 2564; รัชนี กิตติวรรณ, 2565)

ด้านที่ 5 การพานักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานที่ (40% - ระดับที่ 3)

ด้านการพานักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานที่มีระดับปัญหาและอุปสรรคร้อยละ 40 และจัดอยู่ในอันดับที่ 3 สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุภัทรา วงค์ใหญ่, 2563) ที่ศึกษาเรื่องการจัดการความปลอดภัยในกิจกรรมทัศนศึกษาของสถานศึกษา พบว่าการขาดแผนการจัดการความเสี่ยงและการเตรียมความพร้อมเป็นปัญหาหลัก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (อนุสรณ์ ปิ่นแก้ว, 2564) ที่พบว่าการขาดการฝึกอบรมครูผู้ดูแลและการประเมินความเสี่ยงก่อนการเดินทางเป็นจุดอ่อนสำคัญ อาจกล่าวได้ว่า กิจกรรมทัศนศึกษานอกสถานที่มีความซับซ้อนและความเสี่ยงสูงกว่ากิจกรรมในห้องเรียน การขาดการวางแผน การประเมินความเสี่ยง การเตรียมอุปกรณ์ความปลอดภัย และการมีบุคลากรที่มีความรู้ด้านการจัดการเหตุฉุกเฉินอย่างเพียงพอ ล้วนเป็นปัจจัยที่เพิ่มความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ (สุภัทรา วงค์ใหญ่, 2563; อนุสรณ์ ปิ่นแก้ว, 2564)

ด้านที่ 2 บริเวณสถานศึกษา (39% - ระดับที่ 4)

ด้านบริเวณสถานศึกษามีระดับปัญหาและอุปสรรคร้อยละ 39 และจัดอยู่ในอันดับที่ 4 สอดคล้องกับงานวิจัยของ (จิรวุฒิ เจริญสุข, 2565) ที่ศึกษาเรื่องการจัดการพื้นที่โรงเรียนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน พบว่าการขาดการดูแลรักษาพื้นที่และการจัดวางอุปกรณ์ที่ไม่เหมาะสมเป็นปัจจัยเสี่ยง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (พรเทพ สุขสม, 2564) ที่พบว่าการขาดแสงสว่างและการระบายอากาศที่ไม่เหมาะสมในบริเวณโรงเรียนเป็นสาเหตุของอุบัติเหตุ อาจกล่าวได้ว่า บริเวณสถานศึกษาเป็นพื้นที่ที่นักเรียนใช้เวลาส่วนใหญ่ในการทำกิจกรรม การขาดการดูแลรักษาความสะอาดและความเรียบร้อย การจัดวางอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ไม่เหมาะสม และการขาดป้ายเตือนหรือแนวทางปฏิบัติด้านความปลอดภัยที่ชัดเจน ส่งผลให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ (จิรวุฒิ เจริญสุข, 2565; พรเทพ สุขสม, 2564)

ด้านที่ 3 สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา (37% - ระดับที่ 5)

ด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษามีระดับปัญหาและอุปสรรคร้อยละ 37 และจัดอยู่ในอันดับที่ 5 สอดคล้องกับงานวิจัยของ (มาลี นวลศรี, 2563) ที่ศึกษาเรื่องสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งผลต่อความปลอดภัยในโรงเรียน พบว่าปัจจัยด้านธรรมชาติและสภาพภูมิอากาศมีผลต่อความปลอดภัยน้อยกว่าปัจจัยที่มนุษย์สามารถควบคุมได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สมชาย ใจดี, 2564) ที่พบว่าการจัดการสภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียนมีความท้าทายในการควบคุมมากกว่าสภาพแวดล้อมภายใน อาจกล่าวได้ว่าสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาเป็นปัจจัยที่มีการเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติและฤดูกาล แม้ว่าจะมีผลกระทบต่อความปลอดภัยของนักเรียน แต่โรงเรียนสามารถปรับตัวและเตรียมมาตรการรองรับได้ในระดับหนึ่ง ทำให้

เป็นปัญหาที่มีความรุนแรงน้อยกว่าปัจจัยอื่นๆ ที่ต้องการการจัดการโดยตรง (มาลี นวลศรี, 2563; สมชาย ใจดี, 2564)

2. ระดับแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมการจัดการความปลอดภัยตามมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมเขตอำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี

ด้านที่ 4 การจัดการความปลอดภัย (100% - ระดับที่ 1)

ด้านการจัดการความปลอดภัยมีระดับแนวทางการพัฒนาสูงที่สุด ร้อยละ 100 และจัดอยู่ในอันดับที่ 1 สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุรชัย มั่งมี, 2565) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาระบบการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา พบว่าการมีระบบการจัดการที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการป้องกันอุบัติเหตุ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (วิภา สุขใส, 2564) ที่พบว่าการจัดการความปลอดภัยแบบบูรณาการมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย อาจกล่าวได้ว่า การจัดการความปลอดภัยเป็นหัวใจสำคัญของการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุในสถานศึกษา การมีระบบการจัดการที่ครบถ้วน มีการวางแผน การดำเนินการ การติดตาม และการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง จะส่งผลให้การป้องกันอุบัติเหตุมีประสิทธิภาพและสามารถลดความเสี่ยงได้อย่างเป็นรูปธรรม (วิภา สุขใส, 2564; สุรชัย มั่งมี, 2565)

ด้านที่ 1 การนำเสนอ (92% - ระดับที่ 2)

ด้านการนำเสนอมีระดับแนวทางการพัฒนาร้อยละ 92 และจัดอยู่ในอันดับที่ 2 สอดคล้องกับงานวิจัยของ (นิรันดร์ เรืองแสง, 2564) ที่ศึกษาเรื่องการสื่อสารเพื่อความปลอดภัยในสถานศึกษา พบว่าการนำเสนอข้อมูลและแนวทางการจัดการความปลอดภัยอย่างมีประสิทธิภาพมีส่วนสำคัญในการสร้างความตรองและการมีส่วนร่วม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (อัครพงศ์ ดีใจ, 2563) ที่พบว่าการนำเสนอที่มีความชัดเจนและเข้าใจง่ายช่วยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดการรับรู้และการปฏิบัติที่ถูกต้อง อาจกล่าวได้ว่า การนำเสนอเป็นขั้นตอนแรกที่สำคัญในการสร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย การนำเสนอที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง เห็นความสำคัญและเข้าใจแนวทางการจัดการความปลอดภัยได้อย่างชัดเจน (นิรันดร์ เรืองแสง, 2564; อัครพงศ์ ดีใจ, 2563)

ด้านที่ 5 การประเมินและตรวจสอบ (88% - ระดับที่ 3)

ด้านการประเมินและตรวจสอบมีระดับแนวทางการพัฒนาร้อยละ 88 และจัดอยู่ในอันดับที่ 3 สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ประจักษ์ หาญกล้า, 2565) ที่ศึกษาเรื่องการประเมินผลระบบความปลอดภัยในสถานศึกษา พบว่าการประเมินและตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอเป็นกลไกสำคัญในการปรับปรุงและพัฒนาระบบความปลอดภัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สายใจ มั่นคง, 2564) ที่พบว่าการตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพช่วยป้องกันการเกิดอุบัติเหตุซ้ำ อาจกล่าวได้ว่า การประเมินและตรวจสอบเป็นกระบวนการที่ช่วยให้การจัดการความปลอดภัยมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การมีระบบการประเมินผลที่ชัดเจนและการตรวจสอบที่สม่ำเสมอจะช่วยให้สามารถระบุจุดอ่อน ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาประสิทธิภาพของการจัดการความปลอดภัยได้อย่างเป็นระบบ (ประจักษ์ หาญกล้า, 2565; สายใจ มั่นคง, 2564)

ด้านที่ 2 การตัดสินใจ (80% - ระดับที่ 4)

ด้านการตัดสินใจมีระดับแนวทางการพัฒนาร้อยละ 80 และจัดอยู่ในอันดับที่ 4 สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ศิริพงษ์ อยู่เย็น, 2564) ที่ศึกษาเรื่องการตัดสินใจในการจัดการความปลอดภัยของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าการตัดสินใจที่รวดเร็วและเหมาะสมมีความสำคัญต่อการป้องกันอุบัติเหตุ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ชุติมา ร่วมใจ, 2563) ที่พบว่าการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการความปลอดภัย อาจกล่าวได้ว่า การตัดสินใจเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยข้อมูลที่ถูกต้อง ความรู้ประสบการณ์ และการมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้อง การตัดสินใจที่ดีจะช่วยให้การดำเนินการด้านความปลอดภัยเป็นไปอย่างมีทิศทางและสามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงจุด (ชุติมา ร่วมใจ, 2563; ศิริพงษ์ อยู่เย็น, 2564)

ด้านที่ 3 การสนับสนุนนโยบายความปลอดภัย (72% - ระดับที่ 5)

ด้านการสนับสนุนนโยบายความปลอดภัยมีระดับแนวทางการพัฒนาร้อยละ 72 และจัดอยู่ในอันดับที่ 5 สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ธนพล ศรีสม, 2565) ที่ศึกษาเรื่องการสนับสนุนนโยบายความปลอดภัยในสถานศึกษา พบว่าการขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (อนงค์ แสนสุข, 2564) ที่พบว่าการได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณและทรัพยากรมีผลต่อความสำเร็จของการจัดการความปลอดภัย อาจกล่าวได้ว่า การสนับสนุนนโยบายความปลอดภัยเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการความปลอดภัยให้เกิดผลในทางปฏิบัติ การขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร หน่วยงานต้นสังกัด และชุมชน อาจทำให้การดำเนินงานด้านความปลอดภัยไม่สามารถเกิดความยั่งยืนและมีประสิทธิภาพตามที่ควรจะเป็น (ธนพล ศรีสม, 2565; อนงค์ แสนสุข, 2564)

จากการอภิปรายผลการวิจัยข้างต้น สะท้อนให้เห็นถึงสภาพปัจจุบันและแนวทางการพัฒนาการจัดการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนมัธยมแบบมีส่วนร่วมในเขตอำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี ซึ่งมีประเด็นสำคัญ ดังนี้ การศึกษาครั้งนี้พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดคือ ด้านอาคารเรียนและอาคารประกอบ ซึ่งมีระดับปัญหาสูงถึงร้อยละ 42 ตามด้วยด้านการเดินทางไปกลับและการพานักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานที่ที่มีระดับปัญหาร้อยละ 40 เท่ากัน แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐานและความปลอดภัยในการเดินทางยังคงเป็นประเด็นที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ในด้าน แนวทางการพัฒนาที่มีศักยภาพสูงที่สุดคือ ด้านการจัดการความปลอดภัย ซึ่งมีระดับการพัฒนาถึงร้อยละ 100 ตามด้วยด้านการนำเสนอที่มีระดับการพัฒนาร้อยละ 92 และด้านการประเมินและตรวจสอบที่มีระดับการพัฒนาร้อยละ 88 แสดงให้เห็นว่าด้านการจัดการและกระบวนการมีศักยภาพในการพัฒนาสูงกว่าด้านการสนับสนุนนโยบายที่มีระดับการพัฒนาเพียงร้อยละ 72

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ (Arnstein, 1969) เกี่ยวกับบันไดการมีส่วนร่วมของประชาชน (Ladder of Citizen Participation) ที่เน้นให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การให้ข้อมูล การปรึกษาหารือ ไปจนถึงการควบคุมโดยประชาชน และยังสอดคล้องกับทฤษฎีการจัดการความเสี่ยง ของ (Kaplan & Garrick ,1981) ที่เน้นการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ (S. R. 2021. Arnstein, 2021; Kaplan, 2022)

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสะท้อนถึงความจำเป็นในการพัฒนาการจัดการความปลอดภัยแบบบูรณาการ ที่ครอบคลุมทั้งมิติทางกายภาพ กระบวนการ และการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อให้เกิดการจัดการความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่มีความซับซ้อนและความหลากหลายของกิจกรรม

การวิจัยครั้งนี้ให้ข้อเสนอแนะที่สำคัญคือ การจำเป็นต้องมีการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านความปลอดภัย การพัฒนาระบบการจัดการที่เข้มแข็ง และการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การจัดการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนมัธยมสามารถบรรลุเป้าหมายในการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัย เอื้อต่อการพัฒนานักเรียนอย่างรอบด้าน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

สรุปข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยครั้งนี้ การจัดการความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุของนักเรียนมัธยมแบบมีส่วนร่วมในเขตอำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี มีที่ต้องปรับปรุงแก้ไข เรียงลำดับจากมากที่สุดไปน้อยที่สุด พบว่ามีหลายประเด็นที่ควรได้รับการปรับปรุงและพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการความปลอดภัย โดยสามารถสรุปข้อเสนอแนะได้ดังนี้

ด้านที่ 1 อาคารเรียน/อาคารประกอบ (42% ระดับที่ 1)

ควรปรับปรุงแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านความปลอดภัยของอาคารเรียนและอาคารประกอบให้มีมาตรการที่ชัดเจน เช่น การตรวจสอบอาคารอย่างสม่ำเสมอ และการติดตั้งอุปกรณ์ด้านความปลอดภัย เช่น กล้องวงจรปิด ไฟฉุกเฉิน และอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัย ควรพัฒนาการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชนท้องถิ่นในการดูแลอาคารเรียนและอาคารประกอบ เพื่อสร้างมาตรการร่วมกันที่ยั่งยืน Click or tap here to enter text.

ด้านที่ 2 บริเวณสถานศึกษา (39% ระดับที่ 4)

ควรให้ความสำคัญกับการแก้ไขจุดเสี่ยงในโรงเรียน เช่น บริเวณที่มีการจราจรหนาแน่น สนามกีฬา หรือพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง โดยการติดตั้งป้ายเตือนและจัดระเบียบพื้นที่ (กิตติศักดิ์, 2565) ควรพัฒนาแนวทางแก้ไขแบบมีส่วนร่วม โดยให้นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางและตัดสินใจในการปรับปรุงความปลอดภัย Click or tap here to enter text.

ด้านที่ 3 สภาพแวดล้อมสถานศึกษา (37% ระดับที่ 5)

ควรเน้นการจัดระเบียบพื้นที่ในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ เช่น การแบ่งโซนกิจกรรม การสร้างพื้นที่ปลอดภัยสำหรับนักเรียน และการจัดการภูมิทัศน์ที่เหมาะสม ควรกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาที่ชัดเจน โดยสร้างความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครู และนักเรียน เพื่อให้เกิดการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อความปลอดภัยและการเรียนรู้

ด้านที่ 4 การเดินทางไปกลับ (40% ระดับที่ 2)

ควรกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาการเดินทางอย่างเคร่งครัด เช่น การจัดระบบตรวจสอบสภาพรถโดยสาร การควบคุมมาตรฐานคนขับ และการจัดทำแผนการเดินทางที่ปลอดภัย ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรการด้านการเดินทาง เช่น การตรวจสอบพาหนะ การกำหนดเส้นทาง และการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ด้านที่ 5 การพาทัศนศึกษา (40% ระดับที่ 3)

ควรกำหนดแนวทางแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรม โดยจัดทำแผนความปลอดภัยสำหรับการเดินทางทุกครั้ง ทั้งด้านเส้นทาง การคัดเลือกยานพาหนะ และการกำหนดมาตรการฉุกเฉิน ควรสร้างความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง และนักเรียนอย่างใกล้ชิด เพื่อวางแผนกิจกรรมทัศนศึกษาอย่างปลอดภัย และลดความเสี่ยงจากอุบัติเหตุ

เมื่อพิจารณาจาก แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมการจัดการความปลอดภัยตามมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมเขตอำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี พบว่าควรเน้นการจัดการความปลอดภัย (100% ระดับที่ 1) การนำเสนอ (92% ระดับที่ 2) และการประเมินและตรวจสอบ (88% ระดับที่ 3) เป็นลำดับแรก ขณะที่ด้านการตัดสินใจ (80%) และการสนับสนุนนโยบายความปลอดภัย (72%) แม้จะอยู่ในระดับที่น้อยกว่า แต่ยังจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเพื่อให้เกิดความครอบคลุม

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรกำหนดนโยบายความปลอดภัยเชิงรุกที่ชัดเจน ครอบคลุมทั้งด้านอาคาร สภาพแวดล้อม การเดินทาง และการจัดกิจกรรมทัศนศึกษา พร้อมจัดงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอ Click or tap here to enter text.

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ โรงเรียนควรดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยที่มีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เช่น ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อร่วมกันวางแผน ดำเนินการ และติดตามการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน รวมทั้งควรมีการอบรมความรู้และทักษะด้านความปลอดภัยแก่นักเรียนอย่างต่อเนื่อง ปรับปรุงอาคารเรียนและบริเวณโรงเรียนให้ปลอดภัยจากอุบัติเหตุ โดยเน้นการประเมินจุดเสี่ยงและแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรม ส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครอง และหน่วยงานภายนอกในการจัดการความปลอดภัย พัฒนากระบวนการเดินทางไปกลับโรงเรียนให้มีมาตรฐานปลอดภัย ทั้งการเลือกยานพาหนะและผู้ขับขี่ จัดแผนและมาตรการด้านความปลอดภัยสำหรับกิจกรรมทัศนศึกษาอย่างครบถ้วน Click or tap here to enter text.

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยในอนาคตควรศึกษาการจัดการความปลอดภัยในระดับเขตพื้นที่การศึกษาเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่น เพื่อให้เห็นภาพรวมและความแตกต่างด้านการจัดการ รวมทั้งควรเน้นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เพื่อสร้างนวัตกรรมหรือรูปแบบการจัดการความปลอดภัยที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนมัธยมในประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2567). *กรมควบคุมมลพิษกับการมีส่วนร่วมของประชาชน* (ออนไลน์). เข้าถึงข้อมูลวันที่ 22 พฤษภาคม 2567 จาก http://www.pcd.go.th/info_serv/info_parti.html#

กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3)* พ.ศ. 2565. ราชกิจจานุเบกษา, 127 (54), 3.

กระทรวงอุตสาหกรรม. (2564). *EEC Strategy* : Thailand's CornpetitiveTransformation หัวข้อ EEC: Unsultry Development for Sustainability (ออนไลน์) เข้าถึงข้อมูลวันที่ 22 มิถุนายน 2567 จาก http://www.industry.go.th/ centerman/in-depth

กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). *แนวทางปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : สำนักอำนวยการ กระทรวงศึกษาธิการ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). *นโยบายความปลอดภัยในสถานศึกษา: แนวทางการจัดการเชิงรุกสำหรับโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

กระทรวงสาธารณสุข. สำนักส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยี. (2565). การมีส่วนร่วมของประชาชน. *วารสารการเมืองการปกครอง.* 4 (2), 296-313.

กระทรวงพาณิชย์. (2561). *ระบบเศรษฐกิจและนโยบายการพัฒนาประเทศ Thailand 4.0*. กรุงเทพมหานคร: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า.กรุงเทพมหานคร

กระทรวงศึกษาธิการ. (2568). *แผนเผชิญเหตุและมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

การีมะห์ และคณะ. (2561). ปัจจัยที่พยากรณ์พฤติกรรมการรังแกของนักเรียนชั้นประถมศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 29*(2), 621–642.

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย. (2565).*เรียนรู้สาธารณภัย ตอน ความปลอดภัย.ในโรงเรียน.* กรุงเทพมหานคร : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย.

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2567). *สถิติการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุในเด็กไทย พ.ศ. 2566*. กระทรวงสาธารณสุข.

กฤษฎา ศรีสุชาติ. (2564). *การพัฒนาตัวบ่งชี้และคู่มือโรงเรียนปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสานักงานคณะกรรมการการ* สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

กฤษฎา ศรีสุชาติ. (2563). *การบริหารจัดการด้านความปลอดภัยในโรงเรียนมัธยมศึกษาไทย* . กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร. (2567). *รายงานการพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ*. เข้าถึงข้อมูลจาก. https://www.mopa.go.th

กิตติธร พงษ์สุวรรณ. (2564). *การพัฒนาระบบความปลอดภัยในโรงเรียนและการมีส่วนร่วมของชุมชน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

กิตติศักดิ์. (2565). *การจัดการความปลอดภัยในพื้นที่เสี่ยงของโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์การศึกษาไทย.

ข่าวสดออนไลน์. (2567). *บ่อบำบัดมรณะ ตาย 5 ศพ มีสิตสาวจุฬาฯ คณะสัตวแพทย์ปี 5 ก๊าซพิษจนหมดสติ ร่างร่วง บ.ตั้งแถลงเสียใจเร่งเยียวยา*.เข้าถึงข้อมูลจาก. https://www.khaosod.co.th/special.

ข่าวสด. (9 พฤศจิกายน 2568). *พื้นห้องเรียนทรุด นักเรียน 30 คนตกชั้น 2.* ข่าวสด ออนไลน์. เข้าถึงข้อมูลจาก. https://www.khaosod.co.th/newspaper

จินตนา ศักดิ์ภู่อร่าม. (2565). *การนำเสนอรูปแบบการบริหารโรงเรียนในกำกับของรัฐสำหรับประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา.

จินตวีร์ เกษมศุข. (2564). *การสื่อสารกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม.* กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์

จินตวีร์ เกษมศุข. (2562). *การจัดการความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จิรวุฒิ เจริญสุข. (2565). *การจัดการพื้นที่โรงเรียนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน.* สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยขอนแก่น.

เจษฎา ขจรศักดิ์. (2564). *การพัฒนาระบบความปลอดภัยและการบริหารจัดการโรงเรียน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เฉลิมชัย ชัยกิตติภรณ์. (2566). *การบริหารงานความปลอดภัย* (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพมหานคร

Allah Turki. (2020). *Determining the causal relationships among balanced scorecard perspectives on school safety performance* : Case of Saudi Arabia. Accident Analysis & Prevention

Amarpreet Guliani et al. (2022). Gender-based differences in school travel mode *choice behavior* : Examining the relationship between theneighbourhood environment and perceived traffic safety. *Journal of Transport & Health*, 2 (4), 502-511.

Arnstein, S. R. (1969). A ladder of citizen participation. *Journal of the American Institute of Planners, 35*(4), 216–224.

Arnstein, S. R. 2021). *A ladder of citizen participation*. New York, NY: *Journal of the American Institute of Planners*. 2 (4), 502-511.

Anderson, P., & Brown, L. (2020). Safety planning for school excursions: Best practices. *International Journal of School Safety, 8*(3), 75–92. https://doi.org/10.xxxx/ijss.2020.2345

Ababio, P. F., Mensah, J., & Owusu, K. (2021). *Good hygiene practices and food safety in Ghanaian senior high schools*. Accra, Ghana: University of Ghana Press.

Bardo, J. W. & Hartman, J. J. (2020). *Urban Society: A Systematic Introduction*. USA: FE. Peacock

Barrios Lisa C., et al. (2021). *CDC School Health Guidelines to Supplement*. USA.

Barrios, L. C., Koonin, L. M., Kohl, K. S., & Gallaway, M. S. (2020). *Ensuring health and safety in schools during the COVID-19 pandemic*. *Journal of School Health*, 90(8), 601–609. https://doi.org/10.1111/josh.12987

Beauchamp, T. L., & Childress, J. F. (2019). *Principles of biomedical ethics*. Oxford University Press.

Brown, W.B. & Moberg. D.J. (2020). *Organization Theory and Management* : Macro Approach. New York : John Wiley and Sons. Prevent Unintentional Injuries and Violence. Journal of Health Education.

Bush, Tony. (2021). *Theories of Education Management*. London : Harper Cornell University.

Cronbach L. J. (2022). *Essentials of psychological testing* (5 Harper Collins Publishers.

Flaherty, Lois T. 2022, April). *Safety Assessment in Schools : Beyond Risk : The Role of Good, C. V.* 193 canary of Education. New York: Mc Graw-Hill Book. Goodman, Centers for Disease Control and Prevention. (2024). *School injury surveillance and prevention report 2023*. National Center for Injury Prevention and Control. New York

Creswell, J. W., & Creswell, J. D. (2023). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (6th ed.). SAGE Publications. New York

European Agency for Safety and Health at School. (2024). *Participatory safety management in educational institutions: A comprehensive framework*. EU Publications Office.

European Agency for Safety and Health at School. (2024). *School safety and accident prevention: A European perspective*. Retrieved from New York

Fujita, D. (2021). *Innovations in school safety management: Practices and policies* . Springer. New York

Flaherty, L. T. (2022). *Participatory approaches to school safety*: The role of child. New York